

Sanatorij primarija dr. Černiča otvorjen

MODERNA, VSEM HIGIJENSKIM PRED PISOM ODGOVARJAJOČA ZGRADBA.

Neprestano naraščajoči potrebi Maribora in mariborske pokrajine v zdravstvenem pogledu je za enkrat zadoščeno: dobili smo z vsemi najmodernejšimi tehničnimi in sanitarnimi pripomočki opremljen sanatorij, ki se lahko kosa s podobnimi zavodi v inozemstvu, in odpadla je potreba, da bi naši ljudje, kakor se je to doslej godilo, iskali pomoči zlasti v kirurških slučajih izven naših meja.

Tekom druge polovice lanskega leta se je po načrtih in pod večjim vodstvom našega gradbenega strokovnjaka g. inž. Jelenc na vogalu Gosposke in Krekove ulice poleg gimnazijskega poslopja dvignila iz tal nova, lepa stavba v modernem stilu, sanatorij primarija g. dr. Černiča na parceli, ki meri 1996 m². Poslopje samo zavzema 330 m², iz ostalega dela pa bo že tekom letošnjega leta nastal park za bolnike, ki se bodo poverili znane mu odličnemu našemu kirurgu. Stavba je bila že pred zimo dogotovljena, oprema pa je bila izvzemši nekatere malenkosti dovršena te dni.

Zgradba sama obsega v mezzaninu z vsem najmodernejšim komfortom, z električno lučjo, centralno kurjavo, higijenskiimi izplakovalniki, umivalniki, telefonskimi napravami itd. opremljene 4 bolniške sobe z devetero posteljami, čakalnice in ordinacijske prostore, veliko operacijsko sobo in obsevalnico z najnovejšimi aparati za izkuhanje instrumentov, za obsevanje z ultravioletnimi in ultrardečimi žarki in najmodernejšo električno svetilko za operacijska dela, kopalnico itd. V suterenu so 4 sobe za osebje, kotlarna s kotli za centralno kurjavo in za zagrevanje vode, ki je napeljana v vse sobe v mezzaninu, pralnica, soba s sterilizatorjem za perilo ter kletni prostori. V prvem nadstropju je zasebno stanovanje lastnika. Na vrhu pa je nad celotno zgradbo velika terasa, idealno zračna in solčna, pripravljena za solčenje bolnikov, s pripravo za pršne kopeli. Kuhinja je skupna v prvem nadstropju za potrebo bolnikov in za uporabo lastnika. Za prenašanje jedil gre skozi celo zgradbo dvigalo, tako da bodo jedila po najkrajši poti šla v mezzanin za bolnike, v suterenu za osebje, in tudi na teraso za bolnike, ki bodo hoteli hrano zavživati na svežem zraku in solncu.

Zgradbo je v sredo popoldne blagoslovil in predal njenemu namenu pomožni škof g. dr. Tomažič ob navzoč-

sti zastopnika mesta g. podžupana dr. Lipolda, zastopnikov Posojilnice gg. dr. Kaca, dr. Boštjančiča itd. Mestna uprava in Posojilnica v Narodnem domu sta g. primariju z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo šla na roko in mu tako omogočila, da je v razmeroma kratkem času na enem najlepših in za bolnike najidealnejših prostorov sredi mesta mogel oživitviti svojo idejo, ki jo je že dolgo gojil, vedno bolj uvidevajoč potrebo njene realizacije. Prebivalstvo Maribora in cele naše pokrajine mora biti od srca hvaležno g. primariju, ki se ni ustrašil ne truda, ne žrtev in ne težkega materialnega bremena, da je zgradil zavod, ki ni le okras in ponos Maribora v arhitektonskem pogledu, ampak ki bo s svojo vsem najvišjim zahtevam v higijenskem in strokovnem pogledu odgovarjajočo ureditvijo in opremo služil trpečemu človeštvu v ohranitvi najsvetejšega, kar ima človek, zdravja.

Za včeraj popoldne je povabil g. primarij članje mariborskega novinarskega kluba, da so si ogledali zgradbo in njeno smotreno ureditev. Ljubeznivo sta jih sprejela g. primarij in njegova gospa avtobusna proga Maribor—Sv. Peter. Z jutrišnjim dnem bo uveden avtobusni promet tudi na progi Maribor Glavni trg—Sv. Peter. Odhod z Glavnega trga ob 6. in 11. dopoldne, odhod iz Sv. Petra bo 6.30 in 11.45 dop. Vozna cena 5 Din. — Mestno avtobusno podjetje bo dalje izpopolnilo promet na meljski progi tako, da bo vozil od danes naprej avtobus tudi po Motterjevi, Kacijanerjevi in Klavniški ulici, s čemer bo ustrezno zlasti številnemu delavstvu in uradništvu, ki je zaposleno po tvornicah v Melju.

Smrtna kosa.

Včeraj 9. tm. je po daljši boleznii umrla v Mariboru v 67. letu starosti gospa Marijeta Mlakar, roj. Rodica, vdova po sodnem višjem oficijalu. Pogreb bo jutri 11. tm. ob 15. na pobreškem pokopališču. — Istega dne je umrla v 63. letu starosti, istotako po daljši boleznii, gospa Ana Penn, hišna posestnica na Koroški cesti 59. Pogreb bo v nedeljo 12. tm. ob 15. na pobreškem pokopališču.

Avtobusna proga Maribor—Sv. Peter.

Z jutrišnjim dnem bo uveden avtobusni promet tudi na progi Maribor Glavni trg—Sv. Peter. Odhod z Glavnega trga ob 6. in 11. dopoldne, odhod iz Sv. Petra bo 6.30 in 11.45 dop. Vozna cena 5 Din. — Mestno avtobusno podjetje bo dalje izpopolnilo promet na meljski progi tako, da bo vozil od danes naprej avtobus tudi po Motterjevi, Kacijanerjevi in Klavniški ulici, s čemer bo ustrezno zlasti številnemu delavstvu in uradništvu, ki je zaposleno po tvornicah v Melju.

Himen.

Jutri, v soboto popoldne se poroči v predmestni farni cerkvi Sv. Magdalene g. Vojteh Verhovšek, železniški uradnik z gđc. Dragico Vasle-tovo iz Tezna. Mlademu paru obilo sreče!

VABILO!

Tvrdka Julio Meini d. d., uvoz kave in čaja priredi v svoji filijalki, Maribor, Gosposka ulica 7 v petek, dne 10. tm. in v soboto, dne 11. tm. poskusno kuhanje kave, h kateremu vabi svoje cenj. odjemalce in občinstvo.

Julio Meini, Maribor

Iz meteorološke postaje v Slov. goricah.

December: Umival se je v 13 dneh in sicer 5krat z vodo, enkrat z vodo in snegom — sredi obraza, — sedemkrat pa s samim snegom, katerega je pričel sipati od 16. naprej. Porabil je za svoj »lavur« 588 točk padavin, največ na dan 27. namreč 136 točk. Lansko zimo je natočil le 395 točk. Prvi grom s prvo točo je postal v preteklem letu 21. marca, zadnji sneg pa nas je pohladi 21. aprila. Grmelo je 40 dni, najhuje je ropotal junij — 14 dni, — a zadnjič je strela zagrozila na dan 3. novembra. Prvi sneg nas je letos pobožal 15. novembra, pa se je šele 16. grudna zopet pojavil, a slana je že pokazala svoje ostre zobe 29. septembra. Največ vode nam je nalil oktober 1380 točk, zato je bil za preteklo leto prekrščen od vinotoka na vodotok. Upamo, da bo tekoče leto ta madež zabilisal. Toča nas je pošeskala v minulim letu le dvakrat, pa še to precej milostljivo. Deževalo je v 100 dneh, snežilo v 25. dneh, seve nekatere dni le mimogrede prehodno, tako da smo pač imeli recimo slabo tretjino leta padavine, dobri dve tretjini pa snažne dni, ker nekaj dežja in snega je trčilo skupaj in se torej števalo malo skrči. Največ dežja je padlo dne 9. oktobra — 446 točk. Marec si je polnomočno zaslužil svoj častni priimek »sušec«, kajti imel je samo 59 točk padavin. Kakor pa se kaže, bo letošnja zima mnogo milejša, ako ne bo presenečenja, kajti lani nam je že koj po novem letu huda predla.

Najnovejša dnevna vest

je vsekakor današnji koncert, na katerem nastopi prvi tenor opere v Bukarešti, prof. Nikola Nagačevski in slavna pianistinja, profesorica Nina Ilnicki. Spored je povsem velikomestem in umetniške kvalitete nastopajočih tako velike, da mora vsak kulturni človek smatrati za svojo dolžnost, da prisostvuje koncertu, in to tem bolj, ker so slične umetniške prirreditve v Mariboru dovolj redke, kar ni ravno laskavo priznanje za naše mesto.

Dar Jugoslovenski Matici.

Iz odvetniške pisarne g. dr. F. Kumbatovića je prejela Jugoslovenska Matica v poravnalni zadevi Din 100. — Iskrena hvala!

Spominjajte se CMD

Mariborski in dnevni drobiž

Studenski občinski odbor kralju Aleksandru.

Občinski odbor v Studencih pri Mariboru je poslal povodom poklonitve zastopnikov občine dravske banovine Njeg. Vel. kralju Aleksandru sledečo brzojavko: »Občinski odbor občine Studenci navdušeno pozdravlja imenom celokupnega prebivalstva plemenito in uspešno delovanje Vašega Veličanstva za srečo naroda in procvit naše lepe domovine Jugoslavije ter izraža Vašemu Veličanstvu in presvitlemu kraljevskemu domu brezmejno zvestobo, udanost in ljubezen. — Kaloh Alojz, župan.«

Smrtna kosa.

Včeraj 9. tm. je po daljši boleznii umrla v Mariboru v 67. letu starosti gospa Marijeta Mlakar, roj. Rodica, vdova po sodnem višjem oficijalu. Pogreb bo jutri 11. tm. ob 15. na pobreškem pokopališču. — Istega dne je umrla v 63. letu starosti, istotako po daljši boleznii, gospa Ana Penn, hišna posestnica na Koroški cesti 59. Pogreb bo v nedeljo 12. tm. ob 15. na pobreškem pokopališču.

Avtobusna proga Maribor—Sv. Peter.

Z jutrišnjim dnem bo uveden avtobusni promet tudi na progi Maribor Glavni trg—Sv. Peter. Odhod z Glavnega trga ob 6. in 11. dopoldne, odhod iz Sv. Petra bo 6.30 in 11.45 dop. Vozna cena 5 Din. — Mestno avtobusno podjetje bo dalje izpopolnilo promet na meljski progi tako, da bo vozil od danes naprej avtobus tudi po Motterjevi, Kacijanerjevi in Klavniški ulici, s čemer bo ustrezno zlasti številnemu delavstvu in uradništvu, ki je zaposleno po tvornicah v Melju.

Himen.

Jutri, v soboto popoldne se poroči v predmestni farni cerkvi Sv. Magdalene g. Vojteh Verhovšek, železniški uradnik z gđc. Dragico Vasle-tovo iz Tezna. Mlademu paru obilo sreče!

Gostilničar biti . . .

Veliko pozornost je pred kratkim zbudil, kakor smo že poročali, sklep gostilničarjev dravske banovine, ki si nameravajo v kratkem osnovati lastno pivovarno. Na ta način hočejo nastopiti proti pivovarniškiemu kartelu, kar bo brezdvomno zaleglo . . . Sploh so naši gostilničarji zelo podjetni ljudje. Saj so se n. pr. mariborske restavracije in gostilne v zadnjem času docela modernizirale, vaški tip pivnic najdeš le še kje v skrivnih ulicah in v predmestjih. V splošnem so sobe za goste okusno in več ali manj komfortno opremljene, postrežba je točna in vestna, jed in pijača ustreza vsem potrebam lačnih in žejnih gostov. K temu napredku mnogo pripomore strokovno gostilničarsko glasilo, ki prinaša včasih tudi kakšno veselo — na račun gostov. Tako smo čitali pred kratkim o križih in težavah, ki se mora z njimi boriti vsak »apostol Kanagalilejski«. Pri najboljši volji ne more nikomur ugoditi!

Ako zjutraj pozno vstane, se mu očita, da je lenuh, če pa gre zgodaj na trg, mora vse predrago plačati, pride prepozno, je pa vse najboljšo razprodano. V slučajju, da gre po nakupu naravnost domov, kritikujejo njegovi kolegi, češ, da je skopuh in si ne privoščiti male južine v njihovih gostilnah. Če pa gre s svojimi kolegi v drugo gostilno, se širijo govoriče, da zahaja tja le radi boljše kapljice, kakor jo ima sam.

Če daje v svoji gostilni male porcije, potem se mu kaj rado očita odušstvo, če pa postreže svojim gostom za mali denar z obilo in dobro hrano ter izvrstno kapljico, ga pa vsakdo zasmeljuje, ko napove konkurz. Igra slabo običajni »šnapsl«, zgubi denar, če pa igra dobro, izgubi goste.

Ako nima lepih natakarc, potem se gosti izogibajo njegove gostilne, če so lepe, pa žena pih . . .

Če zahajajo v njegovo gostilno tudi vojaki, potem so večni prepiri med vojaki in civilisti; posejajo njegovo gostilno samo civilisti, potem se oni medsebojno ravsaajo. Če trpi v svojem obratu hazardne igre, obstoja nevarnost, da zgubi osebno pravico; če pa tega ne trpi, potem zgubi goste, ki gredo rajše tja, kjer se take igre pripuščajo.

Če omži svoje hčerke in povabi na gostijo svoje goste, so nezadovoljni, ker morajo kupiti dragocena darila, če jih ne povabi, se jezijo, ker jih ni povabil. Če daruje svojim stalnim gostom poseben vrček za pivo, se jezijo, ker so na ta način takorekoč primorani hoditi stalno le k njemu; če jim tega ne nudi, gredo drugam, kjer se jim posveti večja pozornost.

Ako plača kedaj liter vina, potem se gosti jezijo, ker se morajo revanžirati, in če tega ne stori, potem se mu očita skopuštvu.

Če se ne ozira na policijsko uro, ga policija kaznuje in se zameri ženam, kar je občutnejša kazen kakor policijska; če pa postavi svoje goste ob policijski uri na hladno, se zameri moškimi. Če nima gostilni časopisov, tožijo gosti po dolgem času, če pa si nabavi časopise, potem pozabijo gostje na pijačo. Zahteva kdo denar na posodo in mu ga ne da, zgubi zato gosta, če mu ga pa da, potem zgubi gosta in denar.

Vsekakor gostilničarjev položaj ni vreden zavidanja!

Občni letni zbor Udruženja rezervnih oficira i ratnika, pododbor Maribor.

se bo vršil v nedeljo, 12. tm. ob 10. dopoldne v hotelu »Pri Zamorcu«. 78

Vsi Mariborčani.

ki se udeležijo dobrodelnega plesnega venčka nižjih poštnih in brzojavnih uslužbencev dne 11. tm. ob 20. uri v veliki Unionski dvorani, bodo deležni najrazličnejših pošiljk pisem, depeš itd., ki jih bodo prejeli iz rok treh vrlih poštarjev, ki se pripeljajo ta večer na krasnem amfiteatralnem vozu Beograd—Zagreb—Maribor v navedeno dvorano, da se obdolžijo vsem, ki so se odzvali vabilu poštarjev. Igra vojaška godba. — Odbor. 73

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Petek, 10. januarja. Zaprt.

Sobota, 11. januarja ob 20. uri »Morala gospe Dulske«. Ljudska predstava pri najnižjih cenah. Zadnjič.

Nedelja, 12. januarja ob 15. uri »Gostovanje ljubljanskega baleta«. — Program za deco. — Izven. — Ob 20. uri »Gostovanje ljubljanskega baleta«. Elitni program.

Celjsko gledališče.

Nedelja, 12. januarja ob 16. uri »Radikalna kura«. — Ob 20. uri »Orlov«. Gostovanje Mariborčanov.

Ptujsko gledališče.

Sreda, 15. januarja ob 20. uri »Orlov«. Gostovanje Mariborčanov.

Prihodnja premijera v marib. gledališču bo v začetku prihodnjega tedna »Lepa pustolovščina«, ki je že svojčas v Mariboru naletela na velike simpatije.

Slučaj »Mauricius«.

O tem najnovejšem romanu Jakoba Wassermannna piše ob priliki prevoda v češčino v »Lidovih Novinah« kritik dr. Staněk: »Češko založništvo »Melantrich« je izdalo s prevodom tega romana najboljšo delo tega nemškega mojstra proze. To življenjsko delo Wassermannovo, veliko po vsebini in obsegu, izkazuje globoko poznanje notranjosti in je visoko etično. Popisuje usodo 26letnega docenta upodabljačice umetnosti, Leonharda Mauriciusa, ki je bil po nedolžnem obsojen na smrt radi umora svoje žene, mnogo let starejše od nje-

Cionizem in Palestina

POČETEK IN OSNOVA CIJONIZMA. - NASELJEVANJE ŽIDOV V PALESTINI — POLJEDELSTVO, INDUSTRIJA IN TRGOVINA. — NOVA MESTA. — ŠOLSTVO.

Po lanskim spopadih med Arabci in Židi v Palestini, je bila tudi ona javnost, ki problema in zgodovine »cijonizma« ne pozna, opozorjena na to, da se v Sveti deželi dogaja nekaj, kar morda v vsej svetovni zgodovini nima primere. Palestina postaja zopet židovska, tista Palestina, ki Židov več kot 1300 let ni več poznala, ker so se bili, kar je tudi v vsej zgodovini brez primere, raztepli po vsem svetu, da jih je danes mogoče najti v vseh državah Evrope, po vsej Aziji, Ameriki, Avstraliji in Afriki. Kako je prišlo do tega? Kako je nastal »cijonizem«? Ime je gibanju dala gora Cijon v Palestini, ki se posebno v Sv. pismu tolikokrat omenja in s katero so združena razna prorokovanja. Do pričetka dvajsetega stoletja pa so bila ta prorokovanja le simbolično-verskega značaja. Šele ob koncu prejšnjega stoletja so se pojavili prvi začetki cijonizma med po vsem svetu razkropljenimi Židi. Iz poprej simbolično-verskih prorokovanj o vrnitvi Židov in obnovi Jeruzalema in templja je nastalo praktično gibanje, ki si je nadelo nalogo, spraviti Žide nazaj v Palestino in ustvariti tam po vzorcu drugih ljudstev židovski narod s svojim jezikom, vero, kulturo, gospodarstvom, politiko in naposled tudi državo.

V ta namen so se osnovala po vsem svetu židovska »cijonistična društva«, ki so si nadela nalogo širiti med rojaki misel vrnitve v Palestino in zbirati za to potrebna sredstva. Gibanje je do svetovne vojne že tako naraslo, da je imelo močan upliv tudi na vstop nekaterih držav v vojno proti centralnim silam, s katerimi je stala v isti vrsti tudi Turčija, ki je bila kot gospodarica Palestine cijonistom najholy na poti. Ko je pa bila Turčija skupaj z Nemčijo, Avstrijo in Bolgarijo poražena in razdeljena, je bila Palestina na zahtevo cijonistov proglašena za bodočo židovsko državo, uprava v njej pa je bila do izvedbe cijonističnega načrta poverjena Angliji. Tako je bila uresničena glavna težnja cijonistov in podlaga za realizacijo načrta je bila dana, Židje iz vsega sveta, posebno pa iz Poljske in Rusije, so se pričeli naseljevati v Palestini in so v dobrih desetih letih narasli že na skoraj 500.000 in bodo gotovo prav kmalu dosegli številčno enakost z domačimi Arabci, katerih je krog 700.000. Čez 10 do 20 let pa bodo Arabci gotovo že v znatni manjšini in sen cijonistov bo uresničen, ker bo dana podlaga za proklamirano nove židovske države Palestine.

Ker pa imajo Židje na razpolago ogromen kapital vsega sveta, se njihova obnovljena domovina silno naglo razvija in modernizira. Tako so židovski naseljenci zgradili že doslej več docela novih in popolnoma židovskih mest in naselbin. Tako je n. pr. novo mesto Tel Aviv, ki je že

zdaj večje kot Jeruzalem, nastalo skoraj preko noči, a v gradnji je še drugo mesto, Afula, v riziini Jezred, ki so jo naseljenci z ogromnimi žrtvami in napori izsušili in uredili poljedelstvo, ki se po svoji modernosti skoraj ne da meriti z nobenim drugim na svetu. V tej nižini, ki pričinja pri pristaniškem mestu Hajfi, so naseljeni tudi Židje, ki so odšli v Palestino iz Jugoslavije. Ustvarili so si posebno skupno naselbino. Razen tega so pa zgradili v raznih mestih velike industrije, posebno v Hajfi, kjer se gradi tudi novo pristanišče, ki bo v vsej Mali Aziji najmoderneje in največje. Od tu bo usmerjena vsa židovska palestinska izvozna in uvozna trgovina, od tu pa bodo Angleži izvažali tudi petrolej iz Mosula. Nadalje so pa zgradili Židje tudi nebroj novih cest in železnic ter grade na Jordanu električne naprave, ki bodo dajale svetlobo in pogonsko silo vsej že obstoječi in vsej bodoči industriji vse Palestine. Za dovršitev tega velikanskega projekta se bodo porabili ogromni milijoni.

V tej kratki dobi po svetovni vojni in naselitvi so pa Židje osnovali tudi vse svoje šolstvo od osnovnih do srednjih in visokih šol. Tako imajo danes že več gimnazij, tehničnih srednjih šol, poljedelških šol, trgovskih šol in univerzo v Jeruzalemu, ki je opremljena z vsem kakor malokatera stara v Evropi. V vseh teh šolah se vrši pouk v hebrejščini, ki je poleg angleščine in arabščine tudi državni in uradni jezik vse Palestine. Proti vsemu temu so se lani uprli Arabci, toda njihova ustaja je bila zadušena in njihova stvar je v Palestini, kakor izgleda, definitivno izgubljena. Utonili bodo v valovih židovstva, ki v vedno večjih množinah poplavlja Sveto deželo. Vsi Židje pa se v svoji stari, odnosno zdaj novi domovini, seveda ne morejo znaiti. Mnogi, ki se ne znajo prilagoditi uvrstitvi v razne socialne sloje, jo zopet zapuščajajo; a to so le izjeme. Drugi, posebno naseljenci iz Rusije in Poljske, ki so bili tudi v Evropi poljedelci in delavci, se naglo uživljajo. Tako so danes n. pr. v novem mestu Tel Aviv zastopani med Židi vsi poklici: Židje so tu cestni pometalci, zidarji, obrtniki sploh, redarji, delavci v tovarnah, uradniki, učitelji, profesorji itd. itd., a Žid je tudi župan. Tako nastajajo pred našimi očmi, prav kakor v pravljici: nov narod, nova kultura in nova država, s katero bo treba v bodočnosti računati. Po več kot 1000 letih se Židje zopet vračajo v svojo »obljubljeno deželo«, vse to pa je napravil cijonizem, ko je iz verskega simbolizma postal realen tvorec. In to je zopet nov dokaz, da narodov ni mogoče tako zlahka »spraviti s sveta«. Celo po najstrašnejših krizah vstopajo zopet k novemu življenju!

Smuška tekma za prvenstvo mariborskega ZSP

Zimsko-sportni odsek SPD Maribor-Ruše priredi v nedeljo, dne 19. januarja smuško tekmo za prvenstvo mariborskega zimsko-sportnega podsaveza in za klubsko prvenstvo v štirih kategorijah: senjorji, juniorji, dame in tekmo vanje izven konkurence.

V kategoriji senjorjev tekmujejo vsi verificirani tekmovalci klubov, včlanjeni v mariborskem zimsko-sportnem podsavezu, ki so dopolnili 18. leto.

V kategoriji juniorjev vsi verificirani tekmovalci klubov mariborskega zimsko-sportnega podsaveza, ki so dopolnili 16. leto in še niso tekmovali v kategoriji senjorjev, kakor tudi oni, ki se še niso plasirali v kategoriji juniorjev na prvih treh mestih.

V damski kategoriji lahko tekmujejo vse verificirane članice mariborskega zimsko-sportnega podsaveza, ki so dopolnile 16. leto.

Izven konkurence tekmujejo vsi ostali tekmovalci.

Proga za senjorje je dolga 20 km, za juniorje 8 km in za dame 5 km.

Tekma se vrši s startom in ciljem za senjorje in dame pri koči na Klopnem vrhu; za juniorje je start pri koči na Pesku, cilj pa pri koči na Klopnem vrhu.

Start za senjorje je 19. januarja ob 8. uri, za dame ob 9. uri in za juniorje ob pol 10. uri.

Prijavnina znaša Din 10.— in naknadna prijavnina Din 20 za osebo. Tekmovalci se naj prijavijo do 18. januarja do 18. ure v trgovini Stojec v Jurčičevi ulici, oziroma do 21. ure v koči na Klopnem vrhu ali v koči na Pesku.

Vodstvo tekmovanja: predsednik g. dr. Orožen; tehnički vodja: g. Vetrhi; starterja pri koči na Klopnem vrhu: gg. Parma in Voglar; starter pri koči na Pesku: g. Bezlaj; časomerilci pri startu na Klopnem vrhu: g. Majer, pri koči na Pesku g. dr. Bergoč; časomerilci na cilju: gg. sodn. svetnik dr. Senior in inž. Koudelka; sodnik g. Golubovič; glavni nadzornik proge: inž. Rungaldier; zapisnikarji: gdč. Cingerlova in g. Gajšek.

Objava doseženih uspehov in razdelitev nagrad se vrši ob pol 18. uri v Rušah.

Po tekmi skupen odhod iz Ruš z vlakom ob 20.40 v Maribor, od koder skupni pohod do Grajske kleti, kjer bo prijateljski sestanek.

Tekmuje se po pravilih J. Z. S. S. Darila so razstavljena pri tvrdki J. & R. Babič v Mariboru, Gosposka ulica 24.

Sam je pil vino

V Milwaukee je žena nekega delavca vložila tožbo za ločitev zakona, ker je mož vino, katero je sam napravil, tudi vedno sam popil. Izjavila je sodniku, da je mož svoj celotredenski zaslužek porabil samo za razne primesi za napravljanje vina, kar je silno žalostno. Ko pa se je branil, da bi ji odstopil njen delež, je uvidela, da je že skrajni čas, da se loči od svojega moža.

Najstarejše drsalke

Ze okrog l. 1.000 pred Kristovim rojstvom so se posluževali za drsanje po ledu drsalke. O tem priča s konjskih kosti napravljena drsalka, ki je spravljena v berlinskem muzeju. Izkopali so jo sredi 19. stoletja, ko so odkrili stavbe na koleh pri Spandau. Drsalke iz konjskih kosti so nadomestili z železnimi šele sredi 13. stoletja. Prvi, ki so izdelovali take drsalke, pa so bili Nizozemci.

Najlepša smrt.

Trije dobrovoljčki so popivali skupaj. Po tretji steklenici težkega vina so pričeli filozofirati. Debatirali so o vprašanju, kakšna smrt bi jim bila najljubša.

»Ha!« je rekel prvi, »dober strel v glavo, to bi bila zame najidealnejša smrt...«

»Meni pa bi bila najljubša smrt,« je zagodrnjal drugi, »ako bi umrl za starostjo.«

»Meni pa bila najljubša smrt mojega strica,« je rekel tretji zamišljeno, »kajti to bi pomenilo zame 150.000 Din.«

Sankaška tekma Ruška kočja—Ruše.

ISSK Maribor priredi v nedeljo, dne 26. januarja sankaška tekmo za prvenstvo mariborskega zimsko-sportnega podsaveza. Pogoji in podrobno navodilo bomo objavili v sledečih dneh.

Mednarodne smuške tekme v Bohinju.

Mariborski zimsko-sportni podsavez opozarja nujno na uvedbo posebnega vlaka, ki bo vozil dne 1. febr. ob 23. uri iz Maribora v Bohinju in se vračal 3. febr. ob 1. ponoči. Pri mednarodnih smuških tekmah v Bohinju dne 2. febr. se bodo vršile tudi vojaške tekme na daljavo in smuški skoki. Posebnega vlaka se lahko posluži vsakdo, potrebno pa je zadostno število prijav in se ga bodo lahko poslužili samo prijavitelci. Prijave naj se pošljejo klubom ali odsekom, ki jih potem dostavi zimsko-sportnemu podsavezu, ali pa ustmeno pri Putniku, Maribor, Aleksandrova cesta, najkasneje do 15. tm.

Vsi člani mariborskega zimsko-sportnega podsaveza se ponovno prosijo, naj nemudoma pošljejo listo vsega svojega verificiranega članstva.

Trener Hansen v Ljubljani.

V sredo zvečer je prispel v Ljubljano iz Kongberga na Norveškem inž. Hansen, ki bo treniral naše smučarje za predstoječe smuške tekme v Bohinju. Inž. Hansen ostane v Sloveniji dva meseca in bo vezbal tudi na Pohorju.

Gradjanski 1911 črtan iz članstva J. N. S.

Zagrebski nogometni podsavez je črtal iz seznama rednega članstva najmlajši klub Gradjanski 1911.

Kakor smo že poročali, je nastopil Gradjanski 1911 pri prvi tekmi s Haškom z Miko Babičom, ki je bil kaznovan od Jug. nog. saveza s prepovedjo igranja za dobo dveh let. Gradjanski 1911 je kljub temu nastopil s navedenim igralcem in ker se noče pokoriti Jug. nog. savezu, ga je Savez kratkoma črtal iz članstva J. N. S.-a.

Jugoslavija—Grška.

Za meddržavno nogometno tekmo v Atenah je savezni kapetan dr. Pandakovič nominiral sledeče moštvo: Mihelčič, Ivkovič, Petrovič, Arsenijevič, Premerl, Kunst, Marianovič, Hitrec, Leinert, Bonačić in Pavelič. Tekmo bo sodil bolgarski sodnik.

Rabindranath Tagore bo igral za govoreči film.

»New York Herald« javlja iz Kalkute, da bo slavni indijski pesnik Rabindranath Tagore igral za govoreči film. Njegovo dramo »Tapati« bodo odigrali kot zvočni film in pesnik sam bo igral glavno moško vlogo, njegova partnerica pa bo njegova vnukinja. Še nedavno je nastopil Rabindranath Tagore v gledališču v glavni vlogi ene svojih iger.

Švicarji bodo elektrificirali Poljsko.

Glasom vesti iz Poljske se interesira velika švicarska skupina kapitalistov za elektrifikacijski načrt zapadne Poljske.

Primerno poročno darilo.

Bogata teta je stara 70 let, toda zdrava kakor riba v vodi. In vrh tega še strašno skopa. Nečakinja, ki je imela po njej vse podedovati, se je poročila. Teta je ni niti čestitala, niti poslala čestitk.

»Vsaj majhno veselje pa ji moraš vendar napraviti,« so ji svetovali znanci, »saj ni treba, da bi stvar mnogo veljala.«

»Dobro,« je rekla bogata teta, »bom na zbolela.«

Stalin v kinu.

Poljševiški vlastodržec je prišel nepoznan v kino. Pri slikah o tedenskem pregledu se je pokazala tudi njegova slika. Vse se dvigne, samo on obsedi. Tu pristopi k njemu rdeči gardist: »Vstanite!« Stalin je sedel dalje. — »Čujte, dvignite se takoj raz sedež!« — Stalin se niti ne zmeni za poziv. — Nato rdeči gardist: »Poglejte, dragi tovariš, saj mislimo mi vsi ravno tako kakor vi, toda vstati pa vendar moramo!«

Politika na cigaretni dozi

Francoski zunanji minister Aristid Briand je znan kot strasten kadilec cigaret. Bruseljski trgovci so prišli zato na idejo, da mu o priliki njegovega potovanja skozi Bruselj v Haag poklonijo cigaretno dozo iz kačje kože s srebrno silhueto, ki predstavlja Evropo brez mej, da tako prispejajo Briandovo idejo o Zedinjenih državah Evrope. Kakor poročajo belgijski listi, se je Briand nenavadnega daru silno razveselil, še prav posebno pa iz vrstnih cigaret, ki so bile v dozi.

Kje pišejo največ pisem?

Glasom najnovejše mednarodne poštno statistike pišejo največ pisem Avstrijci. Skozi avstrijske pošte gre letno 150 milijonov pisem, torej na vsako glavo skoro 23 pisem. Tudi v Belgiji, v Švici in Holandiji je pisemski promet zelo obsežen. Statistika jasno kaže, da je pisemski promet največji v državah z močno razvito industrijo, manjši v državah z bolj agrarnim obeležjem. V Italiji pride na osebo komaj četvero pisem na leto, pri nas še manj.

Kaj je našel Byrd krog južnega tečaja?

»New York Times« objavlja poročilo geološke skupine Byrdove ekspedicije o njenih raziskovanjih na Južnem tečaju. Ekspedicija poroča, da je potem, ko je zapustila skladišče, ki ga je pred 18 leti ustanovil Amundsen, nadaljevala z raziskovanji vzhodno od Nansenovega gorovja. Na mestu, kjer se je dozdej domnevalo, da leži takozvano pogorje Karmen, je dejanski veliko odprto široko morje, ki se raztega tja do ewdelskega zaliva. Tako je dognano, da je okrog južnega tečaja v glavnem morje.

U kratkem bosta na zemlji 2 milijardi ljudi

Zveza narodov je izdala priročno statistiko vseh mogočih zanimivih podatkov iz celega sveta. L. 1913 je bilo na svetu 1808 milijonov ljudi, koncem l. 1926 pa 1932 milijonov. Prirastek znaša 7%. Danes bo krog 1950 milijonov, v kratkem času pa 2 milijardi. Od teh živi 1026 milijonov v Aziji, 514 milijonov v Evropi, 232 milijonov v Ameriki, 146 mil. v Afriki, 9 milijonov v Avstraliji in Oceaniji. Največji prirastek prebivalstva zaznamuje Azija, kjer je naraslo od l. 1913 do 1926 za 48 milijonov ljudi.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 256

Zato jim je dalo ljudstvo na mestu priimek: surovi oklepi.

Ti ljudje so bili dobro oboroženi; poleg bodala je imel sleherni še dobro arkebuzo in samokres.

Te čete so postajale tem močnejše po številu, čim bližja doževski palači je bila točka, ki so jo zasedle. V okolici Lida so sestojale samo iz petnajstih mož. V središču mesta so jih imele po petdeset, a v bližini trga sv. Marka so bile tri, ki so štejele po sto bojevnikov.

Na trgu samem se je molče postavilo v vrsto petsto teh ljudi.

Istočasno je korakala četa tristo mož nad doževsko palačo, razorožila, kakor bi trenil z očesom, tistih štirideset Švicarjev, ki jih je pustil dož doma, in zasedla nemudoma doževsko dvorano.

Pet mož izmed njih je stopilo v dvorano Deseterice in sedlo na sedeže sodnikov.

Vse to se je izvršilo z naglico, drznostjo in skladnostjo, ki je dokazovala dvoje:

Prvič, da so bili ti ljudje pripravljeni, dati se pobiti na mestu.

In drugič, da so mnogoterne gibanja njihovih čet plod dolgega proučavanja in snovanja.

Te čete so bile čete Rolanda Kandiana.

Njegov načrt je bil sila preprost:

Pustiti Altierija in Foscarija, da se spopadeta v Lidu in uničita ali vsaj oslabita drug drugega.

Nato, kadar zmaga eden izmed njih in se poizkusi vrniti k doževski palači, napadati ga neprestano in čimdalje hujše, in če dospe na trg sv. Marka, spustiti se tukaj v bitko z njim.

Roland sam, v spremstvu petih ali šestih tovarišev, ki so mu sledili v nekoliko razdalji, se je pokazal v mestu, kakor hitro sta Foscari in Altieri dospela v Lido.

Oblekel je bil obleko, kakršno je nosil nekdanj, preden je bil aretiran. Nobena krinka mu ni zakrivala moškega obraza, polnega čudne drznosti, ki se je zagrijala z melanholijo.

Vse njegovo orožje je bil paradni meč, ki mu je visel ob strani.

Roland je bil stopil iz neke hiše v bližini Lida; napotil se je naravnost proti doževski palači.

Ne da bi govoril z množico, je korakal dvignjene glave, kakor človek, ki se vrača z dolgega potovanja.

Neka ženska iz prostega naroda ga je spoznala prva.

Pokazala ga je nekaterim znankam, ki jih je bila

radovednost prignala na ulico.

Te ženske so mu jele slediti in klicati:

»To je Roland Kandiano! Vrnil se je! Prišel nas je osvoboditi!«

Kakor blisk se je razneslo njegovo ime po vsem mestu.

»Roland Kandiano! Roland močni!«

Čez četrte ure je obdajala Rolanda množica, ki je norela od radosti in iztezala roke proti njemu. Dekleta, ki so bila slišala zgodbo njegove in Leonorine ljubezni, so plakala.

Stari barkaroli, ki so ga vozili nekdanje čase, ki jim je stiskal roke in daroval zlate cekine, so ihteli od veselja in govorili med seboj:

»Beneške so rešene: Roland močni je zopet tu!«

Tisoči rok so se iztezali proti njemu. Gnetli in dušili so drug drugega, da bi mu mogli pogledati v obraz. Toda pot do doževske palače mu je ostala prosta. Krik brezmejnne radosti je oril iz neštetihi zasoplih prs.

V dalji, na Lidu, so pokali streli, je divjala bitka.

Ljudje so drli v cerkve, mimo katerih so prišli spotoma, in hiteli zvoniti plat zvona.

Roland je prišel do nekega križpotja.

Kakor bi trenil, je bil postavljen oder iz praznih sodov, na katere so položili vrata, sneta z bližnje hiše.

Na stotine rok se je iztegnilo proti njemu. Zagrabile so ga in ga nesle na oder.

»Govori! Govori!« so kričale ženske.

»Reši nas! Roland, na pomoč!« so kričali moški.

In ko je dal znamenje z roko, je zavladovalo med množico namah strahotno molčanje.

Roland je vprašal s krepkim glasom:

»Ali hočete robstvo, ali svobodo?«

Odgovoril mu je donebesen krik:

»Svobodo! Svobodo! . . .«

»Ali mi hočete zaupati varstvo svoje svobode!«

In krik je odgovoril še bolj divje, še glasneje.

»Da, da, Roland! Roland močni! Dož naroda!«

Roland je dal znamenje, da sprejme to, kar je narodu povšeči.

Tako je bila sklenjena ob hrupu upora in ob bojnem trušču zveza med Rolandom in beneškim ljudstvom.

Roland je stopil z odra in nadaljeval svojo pot proti doževski palači.

A zdaj pogledimo, kaj se je godilo v notranjščini admiralske ladje, v trenutku, ko je došel Foscari s svojim sprevedom na liško nabrežje.

V trenutku, ko je začel Skalabrino plezati skozi veliko lino po lestevici navzdol, je vse še spalo na ladji.

Ura, da obvesti mornarje o tem, kar se je imelo zgoditi, še ni bila prišla za admirala beneške mornarice.

Skalabrino se je ozrl okrog sebe in zagledal v kotu železen drog.

S tem drogom je strl ključavnice.

Nato je dvignil pokrov; in že je stal z nogo na prvem klinu železne lestve, kar zasliši čudno gibanje, ki se je bilo začelo nad njegovo glavo po ladijskih prostorih.

Obstal je nepremično in prisluhnil.

Slišal je zamolkel šum, rožljanje verig in povelja, dana z zamolklim glasom.

Nato je skrbno zaprl svojo lino, ugasnil slepico in zlezal za eden krov višje.

Tam je zopet poslušal, nepremično in z napetim duhom, skušaje razločiti, kaj se godi.

Glasovi so prihajali do njega.

Močnejše gibanje ladje mu je pričalo, da so dvignili mačke.

Po dobršni uri čakanja v tem temnem prostoru se je Skalabrino nasmehnil.

Razumel je vso stvar.

Vrnil se je k lini smodnišnice in zlezal vanjo brez obotavljanja.

Smodnišnica je bila razdeljena v dvoje prostornih oddelkov.

Tisti, ki je ležal pod prednjim delom ladje, je bil napolnjen z železnimi krogli za topove, s krogli za arkebuzo in z mornarskimi sabljami. Drugi, pod zadnjim delom, je predstavljal pravo smodnišnico; kakih dvajset sodov smodnika je stalo v njem. Obadva oddelka sta bila zaprta z močnimi vrati.

S svojim železnim drogom je Skalabrino strl obe kjučavnici.

Ogledal si je oddelka.

Bil je nekoliko blede, a drugače popolnoma miren. Ravnal je brez naglice, preiščeno in tatarčno.

Najprej je pomaknil sode tesno skupaj.

Nato je navrtal srednji sod s svojim bodalom.

Nekoliko smodnika se je vsulo iz luknjice.

Skalabrino je vtaknil v to luknjico konec netila, ki ga je privlekel izza svojega mornarskega topiča.

Netilo je bilo dokaj dolgo.

»Gorelo bo skoraj celo minuto,« je računal.

Nato je postavil svojo slepico k tistemu koncu netila, ki je bil zunaj sode, in jo odprl.

Pokleknil je na tla.

Tako je čakal . . .

Naenkrat se je oglasilo zgoraj na krovu kričanje.

Preteklo je par minut.

Skalabrino je poslušal kleče, s slepico v roki.

Kričanje je vmolknilo, in zadonele so kratka povelja:

»Naprej! Na kopno! Na kopno! . . .«

V restavraciji »Promenada«
v soboto in nedeljo domače krvne klobase po najboljšem receptu. Se priporoča Angela Cajnko. 77

Vajenka
se takoj sprejme. Modni atelje, Frančiškanska ulica 21, II. nadstr. 69

Ste li svoj denar zavrgli?
20% kronski boni (katere ste prejeli pri žigosanju kronskih bankovcev) se po najkulantnejši ceni kupujejo. Prometna bančna družba, Maribor, Cankarjeva ulica 14. 51

Vse vrste pletenin, po meri,
ženske obleke, ruske puloverje, veste za otroke in odrasle ter vsa popravila v to stroko spadajoča, izvršuje strojna pletarna: Javornik, Vojašniška 2, Maribor. 3134

Nepremočljive golzerje
dobite poceni v »Brzopodplati«, Tattenbachova ulica 14. 3091

Snežne čevlje,
vulkanizira najceneje in najhitreje »Brzopodplata«, Tattenbachova ul. 14.

Dame pozor!
Škornje po najnovejšem modelu. Zmerne cene. Izdeluje Govedič, Frankopanova ulica 10. Delavnica za popravila vseh gumijastih čevljev. 37

Sobo- in črkosilkanje
izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Krasne pletene obleke
v veliki izbiri, po zelo nizki ceni prodaja: Pletarna M. Vezjak, Maribor Vetrinjska ulica 17. 2319

»JDEAL« MARIBOR

Tel. 2430 Tel. 2430

Parna pralnica in kem. čistilnica

Centrala: Frankopanova 9
Podružnica: Vetrinjska 7
Pride in dostavi se na dom

Potrni neizmerne žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je gospa

Ana Penn

hišna posestnica, Koroška c. 95

v četrtek, dne 9. januarja ob 23. uri, po dolgi, težki bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v 63. letu starosti boguvdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo 12. januarja ob 15. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 13. januarja ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene.

Maribor, dne 10. januarja 1930.

Ivan Loparnik, v imenu vseh sorodnikov

Brez posebnega obvestila.

Potrni neizmerne žalosti, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naša iskrenoljubljena mama, oziroma stara mama in tašča, gospa

Marjeta Mlakar, roj. Rodica

vdova po sodnem nadoficijalu,

v četrtek, dne 9. januarja 1930 ob 19. uri po dolgi mučni bolezni in previdena s tolažili sv. vere v 67. letu svoje starosti boguvdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v soboto, dne 11. januarja 1930 ob 15. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. 75

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 13. januarja 1930 ob 7. uri v stolni in mestni župni cerkvi v Mariboru.

Maribor, Ljutomer, Darmstadt, dne 10. januarja 1930.

Lado, Ivan in Pino, sinovi; Adela Brodnik, roj. Mlakar, Lija in Mimica, hčerke; Josip Brodnik, zet; Jožica Mlakar, Piša Mlakar, sinahe; Ladko in Sonja, vnuka.

Vsi ostali sorodniki.

Otvoritev!

Cast mi je obvestiti p. n. občinstvo, da sem na novo otvoril na **Betnavski cesti 23**

točilnico s prodajo delikates

Nabavl sem osebno direktno od posestnikov na Hvaru 72

prvovrstna dalmatinska vina

najboljše olivno olje, slane sardine itd. — Prodajna cena:

črno, na drobno 1 Din 10—; belo, na drobno 1 Din 12—; olje, na drobno 1 Din 20—

Sodbo o kvaliteti prepuščam p. n. občinstvu. Hvaležen bom za vsak obisk in naročilo ter se priporočam **Makso Milič**